Mapatano Mabaya ya Esau

Na

Ellis P. Forsman

(The Bad Bargain of Esau)

Mapatano Mabaya ya Esau

Na

Ellis P. Forsman

Oktoba 14, 2011

Mapatano Mabaya ya Esau

Mwa. 25:29-34

Moja ya vitu vyenye huzuni katika Biblia ni ile ya Esau.

Kijana wa kwanza wa Esau na Rebeka, pacha wa Yakobo.

Mwa. 25:21-26, "*Isaka akamwomba BWANA kwa ajili ya mke wake maana alikuwa tasa. Naye BWANA akamwitikia na Rebeka mkewe akachukua mimba. Watoto wakashindana tumboni mwake. Naye akasema, ikiwa ni hivi kuishi kwanifaa nini? Akaenda kumwuliza BWANA. BWANA akamwambia, mataaifa mawili yako tumboni mwako, na kabila mbili za watu watafarakana tangu tumboni mwako. Kabila moja litakuwa hodari kuliko la pili, na mkubwa atamtumikia mdogo. Siku zake za kuzaa zilipotimia, tazama! Mapacha walikuwamo tumboni mwake. Wa kwanza akatoka naye alikuwa mwekundu mwili wote kama vazi la vywele. Wakamwita jina lake Esau. Baadae ndugu yake akatoka, na mkono wake unamshika Esau kisigino. Akaitwa jina lake Yakobo. Isaka alikuwa mwenye miaka sitini mkewe alipowazaa.*"

Alipendwa na baba yake Isaka, muwindaaji mwerevu.

Mwa. 25:27-28, "*Watoto wakakua Esau alikuwa mtu ajuaye kuwinda wanyama, mtu wa nyikani na Yakobo alikuwa mtu mtulivu, mwenye kukaa hemani. Basi Isaka akampenda Esau kwa sababu alikula mawindo yake, na Rebeka akampenda Yakobo.*"

Esau alikuwa ni mtu wa kipekee.

Alionyesha ukarimu kwa ndugu yake aliyemdanganya.

Mwa. 33:1-16, "*Yakobo akainua macho yake, akaona na tazama Esau anakuja na watu mia nne pamoja naye. Akawagawanyia Lea, na Raheli, na wale vijakazi wawili wana wao. Akawaweka hao vijakazi na wana wao mbele, na Lea na wanawe nyuma yao, na Raheli na Yusufu mwisho. Akapita mwenyewe mbele yao akainama mpaka nchi mara saba, hata alipomkaribia ndugu yake. Esau akaja mbio kumlaki, aakamkumbatia, na kumwangukia shingoni, akambusu; nao wakalia. Akainua macho yake akawaona wale wanawake na watoto akauliza ni nani hawa walio pamoja nawe? Akasema ni watoto Mungu aliompa mtumwa wako kwa neema yake. Ndipo wale vijakazi na wana wao, wakakaribia wakainama. Lea naye na wanawe, wakakaribia wakainama. Baadaye Yusufu na Raheli wakakaribia wakainama. Akasema kundi hili lote nililoikuta, maana yake ni nini? Akasema kunipatia kibali machoni pa bwana wangu. Esau akasema ninayo tele, ndugu yangu, uliyonayo na yawe yako. Yakobo akasema, sivyo kama nimekubalika machoni pako tafadhali upokee zawadi yangu mkononi mwangu, iwapo nimeona uso wako kama kuona uso wa Mungu, ukapendezwa nami. Pokea tafadhali, mbaraka wangu, ulioletewa kwa sababu Mungu*

amenineemesha na kwa sababu ninavyo hivi vyote akamshurutisha, naye akapokea. Kisha Esau akamwambia, twende zetu tusafiri nami nitakutangulia. Akamjibu Bwana wangu anajua ya kuwa watoto ni wachanga, tena kondoo na ng'ombe nilio nao wanyonyesha. Hao wanyama wakiharakishwa siku moja watakufa wote. Tafadhali bwana wangu na apite mbele ya mtumwa wake; nami nitawaongoza polepole kwa kadiri ya mwendo wa wanayama walio mbele yangu,, na kwa kadiri ya mwendo wa watoto, hata nitakapofika kwa bwana wangungu huko Seiri. Esau akasema nikuachie basi baadhi ya watu walio pamoja nami. Akasema pana haja gani? Na nione kibali tu machoni pa bwana wangu. Basi Esau akarudi siku ile ile akishika njia yake mpaka Seiri."

Alisaidia katika kumzika baba yake Isaka.

Mwa. 35:29, "*Naye Isaka akata oho akafa akakusanyika kwa watu wake ni mzee ameshiba siku. Esau na Yakobo wanawe wakamzika.*"

Alafu katika matukio mawili aliharibiwa na ndugu yake yakobo.

Kwanza wakati Esau alipouza haki yake ya msingi kwa ajili ya mchuzi.

Mwa. 25: 29-34, "*Yakobo akapika chakula cha dengu. Esau akaja kutoka nyikani, naye alikuwa amechoka sana. Esau akamwambia Yakobo, tafadhali unipe hicho chakula chekundu nile, kwa kuwa ninazimia mimi. Kwa hiyo walimwita jina lake Edomu. Yakobo akamwambia kwanza niuzie leo haki yako ya mzaliwa wa kwanza. Esau akasema tazaama mimi ni karibu kufa, itanifaa nini haki hii ya uzazi? Yakobo akamwambia uniapie kwanza. Naye akaamwapia aakaamwuzia Yakobo haki yake ya mzaliwa wa kwanza. Yakobo akampa Esau mkate na chakula cha dengu naye akala, akanywa, kisha kisha aakaondokaa akaenda zake . hivyo Esau akaidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.*?"

Pili wakati Yakobo alipoiba baraka iliyotengenezwa kwa ajili ya Esau.

Mwa. 27:1-41, "*Ikawa Isaka alipokuwa mzee na macho yake yamepofuka asione, akamwita Esau mwanawe mkubwa, akamwambia mwanangu. Naye akamwitikia mimi hapa. Akasema tazama sasa mimi nimekuwa mzee wala sijui siku ya kufa kwangu. Basi nakuomba chukuaa mata yako, podo lako na upinde wako, ukaende nyikani uniwindie mawindo; ukanifanyie chakula kitamu namna ile niipendayo, ukaniletee, ili nile; na roho yangu ikubariki kabla sijafa. NA Rebeka akasikia Isaka aliposema na Esau mwanawe. Basi Esau akaenda nyikani awinde mawindo ayalete. Rebeka aakamwambia Yakobo mwanawe, akisema akangalia nimemsikia baba yako akisema na Esau ndugu yako akinena, niletee mawindo ukanifanyie chakula kitamu ili nile na kukubariki mbele za BWANA kabla kufa kwangu. Basi mwanangu sikiliza sauti yangu kama nitakavyo kuagiza. Enenda sasa kundini ukanitwalie wana mbuzi wawili walio wema, nami nitafanya chakula kitamu kwa baba yako, namna ile aipendayo. Kisha utampelekea baba yako apate kula ili akubariki kabla ya kufa kwake. Yakobo akamwambia Rebeka mamaye, Esau ndugu yangu ni mtu mwenye malaika na mimi ni mtu laini. Labda baba yangu atanipapasa nami*

nitakuwa machoni pake kama mdanganyifu; nami nitaleta juu yangu laana wala si mbaraka. Mamaye akamwambia laana yako na iwe juu yangu, mwanangu usikie sauti yangu tu, enenda ukaniletee mwana mbuzi. Akaenda akawatwaa akamletea mamaye. Mamaye akafanya chakula kitamu namna ile alivyopenda babaye. Kisha Rebeka akatwaa mavazi mazuri ya Esau mwanawe mkubwa, aliyokuwa nayo nyumbani akamvika Yakobo mwanawe mdogo. Na ngozi ya wanambuzi akamvika mikononi mwake hicho chakula kitamu, na mkate alioufanya. Akaja kwa baba yake akasema, babangu. Akasema mimi hapa, U nani wewe mwanangu? Yakobo akamwambia babaye, mimi ni Esau, mzaliwa wako wa kwanzaa, nimefanya kama ulivyoniambia, ondoka tafadhali ukae kitako, ule mawindo yangu, ili roho yako inibariki. Isaka akamwuliza mwanawe, imekuwaje umepata upesi namna hii, mwanangu? Akasema kwa sababu BWANA Mungu wako, amenifanikisha. Isaka akamwambia Yakobo karibu tafadhali ili nikupapase mwanangu nione kwamba wewe ndiwe mwanangu Esau, ama siyo. Basi Yakobo akamkaribia Isaka babaye naye akampapasa, akasema sauti ni sauti ya Yakobo, lakini mikono ni mikono ya Esau. Wala hakumtambua kwa maana mikono yake ilikuwa kama mikono ya Esau, ndugu yake, yenye malaika; basi akambariki. Akamwuliza wewe ndiwe kweli mwanangu Esau? Aakasema ndimi. Akasema niletee karibu nami nipaate kula mawindo ya mwanangu, ili roho yangu ikubariki. Akamsogezea karibu naye akala; kisha akamletea mvinyo akanywa. Isaka baba yake akamwambia, njoo karibu sasa ukanibusu mwanangu. Akakaribia akambusu. Naye akasikia harufu ya mavazi yake, akambarikia akasema, tazama harufu ya mwanangu ni kama harufu ya shamba alilolibariki Bwana. mungu na akupe ya umaande wa mbingu, nay a manono ya nchi, na wingi wa nafaka na mvinyo. Mataifa na wakutumikie na makabila wakusujudie, uwe bwana wa ndugu zako, na wana wa mama yako na wakusujudie. Atakayekulaani alaniwe, na takayekubariki abarikiwe. Ikawa Isaka alipokwisha kumbariki Yakobo, na alipokuwa Yakobo ndiyo kwanza ametoka mbele ya Isaka, baba yake, mara Esau ndugu yake akaja kutoka katika kuwinda kwake. Naye pia amefanya chaakula kitamu akamletea babaye, akamwambia baba yake. Baabangu na aondoke ale mawindo ya mwanaye, ili roho yako inibariki. Isaka baba yake akamwuliza U nani wewe? Akasema mimi ni mwanao Esau mzaliwa wako wa kwanza. Isaka akatetemeka tetemeko kuu sana, akasema ni nani basi yule aliyetwaa mawindo akaniletea? Nami nimekwisha kula kabla hujaja wewe, nikambariki; naam, naye atabarikiwa. Esau aliposikia maneno ya babaye, akalia kilio kikubwa cha uchungu sana, akamwambia babaye, nibariki na mimi, mimi nami, ee babangu. Akasema nduguyo amekuja kwa hila, akauchukua mbaraka wako. Akasema je! Hakuitwa Yakobo kwa haki, maana amejitia mahali pangu mara mbili hizi? Alichukua haki yangu ya mzaliwa wa kwanza, na sasa amechukua mbaraka wangu. Akasema je hukuniwekeaa na mimi mbaraka? Isaka akajibu, akamwambia Esau, tazama nimemfanya awe bwana wako, na ndugu zake wote nimempa kuwa watumishi wake ; kwa nafaka na mvinyo nimemtegemeza, nami nikufanyie nini sasa mwangu? Esau akamwambia babaye, una mbaraka mmoja tu, babangu? Unibariki mimi, mimi nami ee babangu. Esau akapaza sauti yake akalia. Isaka baba yake akajibu akamwambia, angalia penye manono ya nchi patakuwa makao yako, na penye umande wa mbingu unaotoka juu. Kwa upanga wako wewe utaishi, nawe utamtumikia nduguyo; na itakuwa utakapoponyoka, utalivunja kongwa lake katika shingo yake. Esau

akamchukia Yakobo kwa ajili ya ule mbaraka babaye aaliombariki. Esau akasema moyoni mwake, siku za kumlilia baba yangu zinakaribia, ndipo nitakapomwua ndugu yangu Yakobo."

Esau aliuza haki yake ya msingi

Faida ya kimwili ya haki ya kuzaliwa Esau

Ikiwa na sehemu mbili ya urithi wa baba.

Kumb. 21:17, "*Lakini amkubali mzaliwa wa kwanza mwana wa yule asiyempenda, kwa kumpa mafungu mawili katika vyote alivyo navyo; kwa maana ndiye mwanzo wa nguvu zake; haki ya mzaliwa wa kwanza ni yake yeye.*"

Idadi inaweza kuwa nzuri, kwa kile alichokipokea pia kilikuwa kizuri.

Mwa. 36:6-7, "*Esau akawatwaa wakeze, na wanawe, na binti zake, na watu wote wa nyumbani mwake, na ng'ombe zake, na wanyama wake wote, na mali yake yote, aliyoyapata katika nchi ya Kanaani; akaenda mpaka nchi iliyo mbali naa Yakobo nduguye. Maana mali yao yalikuwa mengi wasiweze kukaa pamoja, wala haikuweza nchi ya kusafiri kwao kuwachukua, kwa sababu ya wanyama wao.*"

Alikabidhiwa maelekezo na mamlaka juu ya wanafamilia.

Mwan. 27:29, "*Mataifa na wakutumikie, na makabila wakudujudie, uwe bwana wa ndugu zako, na wana wa mama yako na wakusujudie. Atakayekulaani alaniwe, na atakayekubariki abarikiwe.*"

Faida ya kiroho ya haki ya kuzaliwa Esau.

Babu wa nyumba katika kifo chaa baba yake. Mrithi wa baraka iliyohaaidiwa.

Kuwa tayari kuomba baraka za Ibrahimu, kulingana na ahadi zaa utatu.

- Mwa. 28:4, "*Akupe mbaraka wa Ibrahimu wewe na uzao wako pamoja nawe, upate kuirithi nchi ya kusafiri kwako, Mungu aliyompa Ibrahimu.*"
- Mwa. 12:1-3, "*BWANA akamwambia Ibrahimu, toka wewe katika nchi yako, na jamaa zako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha; nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki na kulikuza jina lako; nawe uwe baraka; nami nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.*"

Hili ndio lilikuwa swala wakati Yakobo na Esau waliposhindana kuhusu haki ya kuzaliwa.

Mapatano mabaya ya Esau – alichagua hisia kuliko mambpo ya kiroho.

Alijiingiza katika athari ya hasira yake.

Mwa. 25:29-34, "*Yakobo akapika chakula cha dengu. Esau akaja kutoka nyikani, naye alikuwa amechoka sana. Esau akamwambia Yakobo, tafadhali unipe hicho chakula chekundu nile, kwa kuwa ninazimia mimi. Kwa hiyo walimwita jina lake Edomu. Yakobo akamwambia kwanza niuzie leo haki yako ya mzaliwa wa kwanza. Esau akasema tazaama mimi ni karibu kufa, itanifaa nini haki hii ya uzazi? Yakobo akamwambia uniapie kwanza. Naye akaamwapia aakaamwuzia Yakobo haki yake ya mzaliwa wa kwanza. Yakobo akampa Esau mkate na chakula cha dengu naye akala, akanywa, kisha kisha aakaondokaa akaenda zake . hivyo Esau akaidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.*"

Alithamini bakuli jekundu kuliko haki yake ya msingi; kwa sababu hii aliitwa "mtu aliyeharibika".

Heb. 12:16, "*Asiwepo mwasherati wala asiyemcha Mungu kama Esau, aliyeuuza urithi wake wa mzaliwa wa kwanza kwa ajili ya chakula kimoja.*"

Esau alichagua kuhusu sasa kuliko wakati ujao.

Aliacha zawadi ya wakati ujao kwa ajili ya wakati huu wa sasa ambao ni bure.

Bakuli lingeweza kumaliza njaa yake kwa siku moja, lakini vipi kuhusu kesho?

Hii pia ilimfanya awe "mtu aliyeharibika".

Kwa muda mfupi, Esau aliuza haki yake ya msingi; ni mapatano mabaya yaliyoje!

Bila shaka, hatupaswi kufikiria kufanya mapatano kama hayo, je tunaweza? Labda sio kwa urithi ambao tunaweza kupokea kutoka kwa wazazi wetu; lakini vipi kuhusu urithi wa kiroho?

Je tunauza haki zetu za msingi?

Haki zetu kama Wakristo.

Sisi tu warithi kulingana na ahadi zake Ibrahim.

Gal. 3:29, "*Na kama ninyi ni Wakristo, basi mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi.*"

Sisi tu warithi pamona na Kristo.

Rom. 8:16-17, "*Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu, ya kuwa sisi tu watoto wa Mungu; na kama tu watoto basi, tu warithi, warithi wa Mungu; warithi wa Mungu, warithio pamoja na Kristo; naam, tukiteswa pamoja naye ili tupate na kutukuizwa pamoja naye.*"

Sisi tu warithi kulingana na tumaini la uzima wa milele.

Tito 3:7, "*Ili tukihesabiwa haki kwa neemaa yake tupate kufanywa warithi wa uzima wa milele, kama lilivyo tumaini letu.*"

Sisi tu warithi wa ufalme ambao aliuhaidi.

- Yak. 2:5, "*Ndugu zangu wapenzi sikilizeni, je! Mungu hakuwachagua maskini wa dunia wawe matajiri wa imani na warithi wa ufalme aliowaahidia wampendao?*"
- 2 Pet. 1:11, "*Maana hivi mtaruzukiwa kwa ukarimu kuingia katika ufalme wa milele wa Bwana wetu, Mwokozi wetu Yesu Kristo.*"

Katika yeye, vitu vyote ni vyetu.

- 1 Kor. 3:21-23, "*Basi mtu ye yote asijisifie wanadamu. Kwa maana vyote ni vyenu; kwamba ni Paulo au Apolo, au Kefa; au dunia, au uzima, au mauti, au vile vilivyopo sasa, au vile vitakavyokuwapo; vyote ni vyenu; nanyi ni Wakristo, na Kristo ni wa Mungu.*"
- Ufu. 21:7, "*Yeye ashindaye atayarithi haya, nami nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu.*"

Urithi wetu hauharibiki, na haina ukomo katika mambo yatakayokuwepo baadaa ya haya.

Mat. 10:28-30, "*Msiwaogpe wauao mwili, wasiweze kuiua na roho; afadhali mwogopeni yule awezaye kuangamizaa mwili na roho pia katika jehanam. Je mashomoro wawili hawauzwi kwa senti moja? Wala hata mmoja haanguki chini asipojua Baba yenu; lakini ninyi hata nywele za vichwa vyenu zimehesabiwa zote.*"

Je tunafanya mapatano mabaya? Tunawezaje kuuza haki zetu za msingi?

Kuingilia katika starehe za dhambi zinazopita.

Heb. 11:24-26, "*Kwa imani Musa alipokuwa mtu mzima akakataa kuitwa mwana wa binti Farao; akaona ni afadhali kupata mateso pamoja na watu wa Mungu kuliko kujifurahisha katika dhambi kwa kitambo; akihesabu ya kuwa kushutumiwa kwake Kristo ni utajiri mkuu kuliko hazina ya Misri; kwa kuwa aliyatazamia hayo malipo.*"

Tukitamani mambo ya dunia.

- 1 Yoh. 2:15, "*Msiipende dunia wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipendaa dunia, kumpenda Mungu hakumo ndani yake.*"
- Yak. 4:4, "*Enyi wazinzi hamjui ya kwamba kuwa rafiki wa dunia ni kuwa adui wa Mungu? Basi kila atayekuwa rafiki wa dunia hujifanya kuwa adui wa Mungu.*"

Kutembea katika mwili badala yaa katika roho.

Gal. 5:16-26, "*Basi nasema enendeni kwa Roho wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili. Kwa sababu mwili hutamani ukishindaana na Roho, na Roho kushindana na mwili; kwa maana hizi zimepingana, hata hamwezi kufanya mnayotaka. Lakini mkiongozwa na Roho hampo chini ya sheria. Basi matendo ya mwili ni dhahiri, ndiyo haya, uasherati, uchafu, ufisadi, ibada ya sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka uzushi, husuda, ulevi, ulafi, na mambo yanayofanana na hayo, katika hayo nawaambia mapema, kama nilivyokwisha kuwaambia, ya kwamba watu watendao mambo ya jinsi hiyo hawataurithi ufalme wa Mungu. Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, upole kiasi; juu ya mambo kama hayo hakuna sheria . na hao walio wa Kristo Yesu wameisulibisha mwili pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake. Tukiishi kwa Roho na tuenende kwa Roho. Tusijifu bure, tukichokozana na kuhusudiana.*"

Tunawezaje kushikilia haki zetu za msingi?

Tafuta amani na utakatifu.

Heb. 12:14, "*Tafuteni kwa bidii kuwa na amani na watu wote na huo utakatifu ambao hapana mtu atakayemwona Bwana asipokuwa nao;*"

Kuwa na nidhamu na uungu.

- 1 Kor. 9:24-27, "*Je hamjui ya kuwa wale washindanao kwa kupiga mbio, hupiga mbio wote, lakini apokeaye tuzo ni mmoja? Pigeni mbio namna hiyo ili mpate. Na kila shindanaye katika michezo hujizuia katika yote; basi haao hufanya hivyo kusudi wapokee taji iharibikayo; bali sisi tupokee taji isiyoharibika. Hata mimi napiga mbio vivyo hivyo, si kama asitaye; napigana ngumi vivyo hivyo, si kama apigaye hewa.*"
- 1 Tim. 4:7-8, "*Bali hadithi za kizee zisizo kuwa za dini uzikatae; nawe ujizoeze kupata utauwa. Kwa maana kujizoeza kupata nguvu za mwili kwafaa kidogo, lakini utauwa hufaa kwa mambo yote; yaani unayo ahadi ya uzima wa sasa, nay a ule utakaokuwapo baadae.*"

Hitimisho

Esau alifanya makosa ya …

- Kutoshukuru thamani ya urithi wake.
- Kuingia katika tamaa ya mwili.

Nasi tunaweza kufanya kosa kama hilo…

- Kutoshukuru thaamani ya urithi wetu katika Kristo!
- Kujiingiza katika anguko la ghafla la mwili!

Tusipokuwa makini, wakati utakuja na muda utakuwa umekwisha; haijalishi tunaweza kutoa machozi kiasi gani, hatutaweza kubadilisha mawazo ya Mungu.

Heb. 12:17, "*Maana mwajua ya kuwa hata alipotaka baadae kuirithi baraka, alikataliwa maana hakuona nafasi ya kutubu, ijapokuwa aliitafuta sana kwa machozi.*"

Hii ndio maana tunapasswa kushika maonyo kama hayo yaliyotolewa na mtume Paulo:

2 Kor. 6:1-2, "*Nasi tukitenda kazi pamoja naye twawasihi msiipokee neema ya Mungu bure. Kwa maana asema wakati uliokubalika nalikusikia, siku ya wokovu nalikusadia; tazama wakati ulikubalika ndio sasa; tazama siku ya wokovu ndiyo sasa.*"

Je uko katika hatari ya kuuza haki yako ya msingi kama Mkristo?